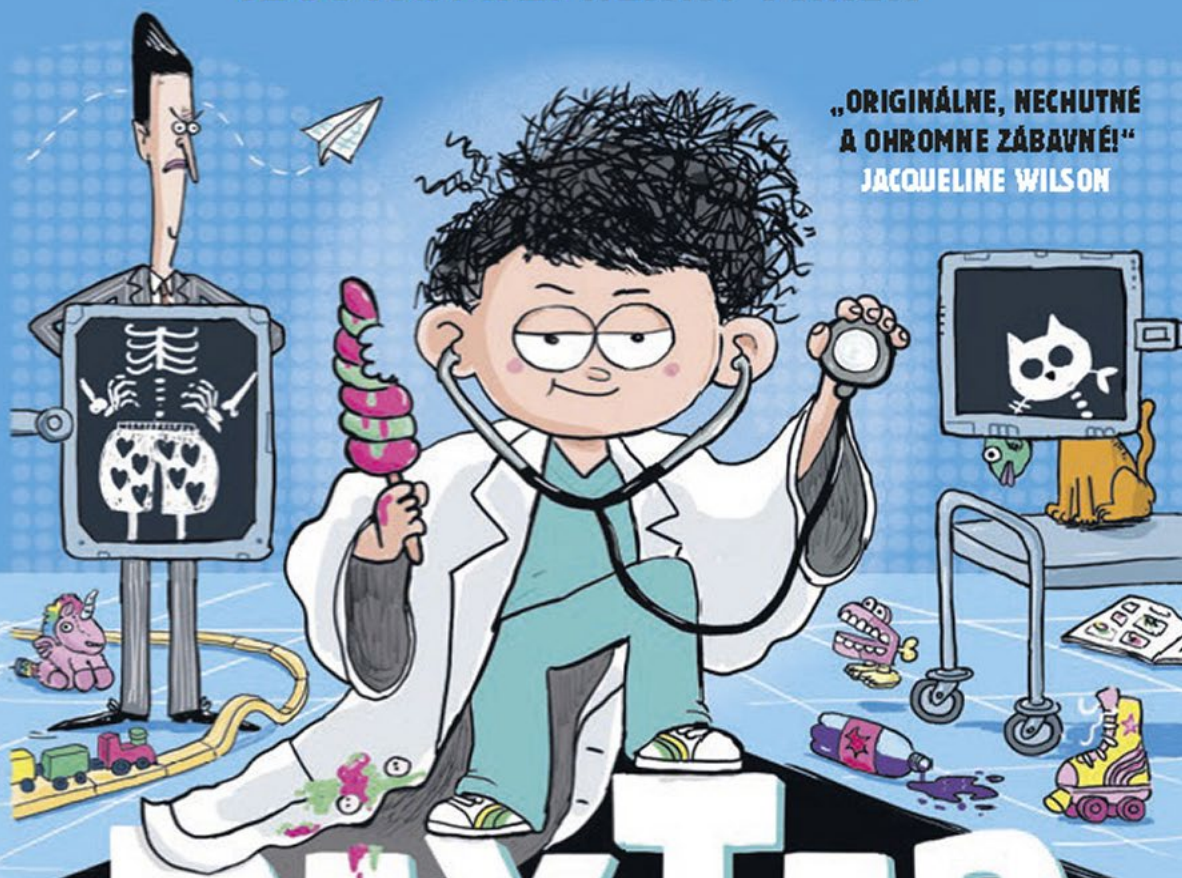

ADAM KAY

ILUSTRÁCIE: HENRY PAKER

„ORIGINALNE, NECHUTNÉ
A OHROMNE ZÁBAVNÉ!“
JACQUELINE WILSON

DEXTER PROCTER

DESAŤROČNÝ LEKÁR

FRAGMENT

Dexter Procter: Desaťročný lekár

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

FRAGMENT

Adam Kay

Dexter Procter: Desaťročný lekár – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

DEXTER PROCTER

DESAŤROČNÝ LEKÁR

DEXTER PROCTER

DESAŤROČNÝ LEKÁR

ADAM KAY

Ilustrácie: HENRY PAKER

Preložila: VERONIKA GOLDIŇÁKOVÁ

FRAGMENT

Adam Kay: Dexter Procter the 10-Year-Old Doctor

Copyright © Adam Kay, 2024

Illustrations © Henry Paker, 2024

First published as Dexter Procter the 10-Year-Old Doctor
in 2024 by Puffin Books, an imprint of Penguin Random House Children's.
Penguin Random House Children's is part of the Penguin Random House
group of companies.

No part of this book may be used or reproduced in any manner
for the purpose of training artificial intelligence technologies or systems.

This work is reserved from text and data mining
(Article 4(3) Directive (EU) 2019/790).

Translation © Veronika Goldňáková, 2025

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať
a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek
spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vytažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4
smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4908-4

ISBN e-knihy 978-80-566-4914-5 (ePDF)

Tomu oblíbenému z mojich dvoch detí.

KAPITOLA

Pán Graham Procter sa na svoj nudný život sťažoval každému, kto bol ochotný ho počúvať, a aj všetkým ostatným — tých bolo podstatne viac. Pracoval ako zástupca pomocníka zástupcu riaditeľa tímu analytikov na oddelení rámcovania v poradenskej spoločnosti v oblasti manažmentu Bledý, Béžový a Nudný. Musíme pripustiť, že jeho práca bola naozaj nudná — mňa unudilo už len písanie jej názvu. Pán Graham v práci písal nudné správy pre svojho nudného šéfa, šoféroval hnačkovohnedé služobné auto Rover 65, ktoré čitatelia časopisu *Autíčka* odhlasovali za najnudnejšie auto roka osem rokov po sebe. Býval na ulici s názvom Ulica, čo je neuveriteľne nudný názov ulice, v dome číslo 87N, čo je takisto celkom nudné číslo. V skutočnosti aj to

„N“ asi znamenalo „nudné“. Pred domom mal nudnú záhradku s nudným záhradným domčekom, kde mal odloženú kosačku na trávnu, ktorú kúpil za polovičnú cenu, pretože bola taká nudná.

Jednoducho povedané, Graham Procter používal slovo „nudný“ nesmierne často. Teda až do jednej júlovej noci pred desiatimi rokmi. Po nej o nudnom živote už len sníval. Vtedy sa totiž narodil jeho syn Dexter.

Vlastne trochu predbieham. Dávno pred tou júlovou nocou manželka pána Proctera Ellie zistila, že je tehotná, hoci to ste si už zrejme domysleli — tak to väčšinou býva predtým, než sa narodí dieťa. Jej tehotenstvo bolo nanajvýš obyčajné, presne ako každé iné.

Brucho pani Procterovej sa začalo nafukovať ako balón. Hostovskú izbu prerobili na detskú a vymaľovali ju nažltlo, pretože tú farbu majú bábätká rady — ako keby sa mohli sťažovať, ak by sa im nepáčila. Aspoň teda zvyčajne nie. Procterovci absolvovali všetky obvyklé lekárske kontroly a všetky obvyklé vyšetrenia. Pán Procter zísal na rozmazané obrázky a predstieral, že všetko rozozná, hoci snímky vyzerali ako rozladený televízor.

Našťastie, pani Procterová už poznala lekárov a pôrodné asistentky v Lilydaleskej hlavnej nemocnici, pretože tam pracovala ako zdravotná sestra, a tak sa k nej všetci správali mimoriadne milo. Správali by sa tak, aj keby tam nepracovala, pretože lekári, pôrodné asistentky a zdravotné sestry sú mimoriadne milí ľudia.

„Bruchá“
sa v tehotenstve
nenafukujú. Uterusy
áno. Teda, uteri, aby
som použil správne
množné číslo
v latinčine. Úprimne,
nebol si prvým
autorom, ktorého som
chcel osloviť, aby túto
knihu napísal — nebol
si dokonca ani
v rebříčku prvých
500 —, ale keď už si
začal, mohol by
si aspoň dávať pozor
na základné lekárske
fakty? Tu a tam
som pridal nejaký
komentár, dúfam,
že je to OK. DEXTER.

Okrem doktora Edwina Drakea, ktorý je
protivný, neschopný a ešte aj HROZNÉ páchne.

Súhlasím! Mal by to byť preds
môj definitívny životopis.

Pravdepodobne vás zaujíma, čo také nenudné sa stalo v onú júlovú noc. V prvom rade mama pani Procterovej, starká Bet, vyhrala doživotnú zásobu karamelu v online súťaži v hľadaní rozdielov. S príbehom to nesúvisí, ale starká Bet z toho bola nadšená a v tejto knihe musí byť všetko dôsledne zaznamenané. A v druhom rade, pani Procterová začala rodiť.

Náhle pocítila nesmiernu bolesť, vykrikla pár hrozne neslušných slov, ktoré sem ani nesmiem napísať, a pán Procter ju vo svojom hnačkovohedom aute odviezol do nemocnice. A o štyri hodiny, dvadsaťosem minút (a ďalších tristodvadsaťsedem nadávok) sa im narodil syn. Ak si nie ste celkom istí, ako presne sa deti rodia, možno nastal ten správny čas opýtať sa dospelákov. Pokojne choďte, ja počkám, istotne vám to veľmi radi vysvetlia.

V predchádzajúcej vete si povedal, že musíš byť dôsledný, a potom čitateľstvu nevysvetlíš, čo je to pôrod? Čo takto pridať: „Svaly uteru, respektíve maternice, sa každých pár minút naozaj pevne stiahnu a vytlačia dieťa von.“ Vidíš? Brnkačka.

Tak čo, už to viete?

Výborne, môžeme pokračovať.

Povedzme si na rovinu, fakt všetci rodičia si o svojich deťoch myslia, že sú výnimočné. Priateľom posielajú správy ako: „S radosťou vám oznamujeme príchod nášho krásneho synčeka,“ nikdy nie: „Zhrozene

oznamujeme príchod tej čudnej veci, čo vyzerá ako zaslizený mimozemšťan a ustavične len vrieska a kaká.“ A v príspevkoch na Instagram píšú: „Archie práve zložil svoju prvú sonátu!“, ale nikdy nie: „Archie práve napchal mačacie hovienka do hriankovača.“

Lenže keď sa narodil syn pána a pani Procterovcov, boli stopercentne presvedčení, že je výnimočný. Prvý náznak sa prejavil asi štyri sekundy po narodení, keď sa otočil k pôrodnému asistentovi a zreteľne sa ho opýtal: „Môžem si ich požičať?“, schmatol nožnice a sám si prestrihol pupočnú šnúru — ved' viete, tú mazľavú priesvitnú hadicu, ktorá vám pri narodení trčí z pupka.

Netuším, koľko toho viete o novorodencoch, ale zvyčajne nerozprávajú. Ak nerátame zvuky ako „gugú“ a „gagá“. Všetci zízali na zázračné hovoriace dieťa s otvorenými ústami. Teda, takmer všetci — pôrodný asistent odpadol.

„Nepomôže tomu chudákovi niekto?“ povedalo dvadsať sekúnd staré dieťa pána a pani Procterovcov. „Mami, ty si dopraj niekoľko hodín odpočinku na lôžku a potom môžeme ísť domov. Nevieť sa dočkať, keď si pozriem svoj nový príbytok.“

Pán a pani Procterovci neveriacky zízali na syna. Odkiaľ poznal slovo „príbytok“? Odkiaľ poznal akékoľvek slová?

Tá „mazľavá priesvitná hadica“ je v skutočnosti životne dôležitá trubica, ktorá spája matku s dieťaťom v maternici, prináša mu kyslík a živiny a odvádza výlučky. Philip Pullman by ju takto nenazval.

„Ach, prepáč,“ pokračoval. „Mám ti hovoriť mama alebo mamička? Počul som ešte oslovenia mamó a matka, ale tie mi znejú staromódne.“

„Mama je... fajn,“ zahabkala pani Procterová.

„Dobre, výborne,“ odpovedal, „a keď už sme pri menách... vymysleli ste mi už nejaké?“

„Zvažovali sme... Spike?“ nervózne navrhol pán Procter.

„Čo som pes? Nie, to nepôjde.“

Dexter si utrel kúsok slizu z očí a potom sa poobzer-
al po nejakej inšpirácii.

Zbadal fľaštičku dezinfekcie na ruky.

Gelemy? Nie, to je divné.

Potom zbadal plagát o rezistencii na antibiotiká.

Ant? Ani to nie.

Aha ho! Na posteli bol štítok: DEXTERITY
PATIENT MANAGEMENT SYSTEMS.

„Dexter! To je skvelé! Súhlasíte?“

Pán a pani Procterovci od prekvapenia onemeli,
a tak len prikývli.

Ako ste si možno domysleli, správa o rozprá-
vajúcom bábätku sa po nemocnici rozšírila veľmi rých-
lo, asi ako zívanie v dave. O desať minút sa do izby
nahrnuli desiatky lekárov, merali Dextera od hlavy po
päty, svietili mu do očí a uší, prikladali mu na hrud'
studený stetoskop a nechám vás hádať, kam mu strkali

Ten sliz
sa nazýva
vernix caseosa,
čo po latinsky
znamená
syrový povlak,
pekne hnusné.
Bábätká
sú ním pri
narodení
pokryté
a nesmierne
dobře zvlhčuje
pokožku.

teplomer. Do miestnosti napochodoval aj lekár so špi-
catou trojuholníkovou briadkou. Zazeral na Dextera,
akoby mal päťdesiatpäť hláv, potom ho trochu poštu-
chal a čosi si zapísal.

„Pán a pani Procterovci, azda pochopíte, že ho mu-
síme vyšetriť,“ povedal doktor Trojuholníková Brada.
„Nebude to nič dramatické, len mu spravíme ster z lí-
ca, pár krvných testov, rýchlu magnetickú rezonanciu
a odoberieme mu trochu miechovej tekutiny. Je to sku-
točne nezvyčajný novorodenec.“

„Prepáč, bradáč,“ povedal Dexter tak hlasno, až sa
doktorovi po nose skĺzli okuliare. „V prvom rade, ho-
vor so mnou priamo. A po druhé, nič také nebude. Som
úplne normálny a nepotrebujem žiadne vyšetrenia.
Som len... ja.“

Pani Procterová si všimla, že Dextera všetok ten
rozruch rozhorčil.

„Je to od vás veľmi milé,“ povedala lekárovi, „ale ak
vám to neprekáža, radšej by sme šli domov a oddýchli
si pri šálke čaju.“

„Pre mňa len mlieko, ďakujem,“ zapojil sa Dexter.
„Kofeín je v mojom veku nevhodný.“

Ďalší lekár, s okuliarmi veľkými ako popolníky,
strčil pani Procterovej teplomer do ucha: „S teplotou
štyridsaťjeden celých tri vás v žiadnom prípade ne-
smieme pustiť domov.“

„Podľa mňa by ste jej namerali celkom normálnu teplotu, keby ste ten teplomer nepoložili na radiátor,“ namietol Dexter.

A mal pravdu, čo sa v nasledujúcich dňoch a rokoch stalo zvykom, a tak Procterovcov prepustili z nemocnice a poslali domov. Odvtedy pán Graham už nikdy v živote nepoužil slovo „nudný“.

KAPITOLA

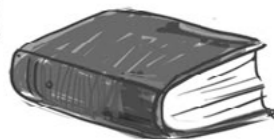

Pokiaľ nie ste
Doctor Strange alebo
Doctor Who.

Čas plynul, pretože tak to s časom býva, a kým ostatné deti trávili dni bľabotáním a kakaním, Dexter čítal, čo sa mu dostalo pod jeho drobné rúčky tučnučké ako buchtičky. Do troch mesiacov už vedel násobiť všetkými číslami až do dvestosedemdesiatdeväť, čo bolo celkom užitočné, pretože jeho obľúbená detská kaša (obzvlášť hnusne znejúca kombinácia melóna a sladkej kukurice) stála dve libry sedemdesiatdeväť centov. V šiestich mesiacoch už prečítal všetky detské knihy z knižnice.

Nemusíš mi
závidieť môj
vycibrený vkus.

Moje ruky nie sú a nikdy neboli ako žiadne
pečivo. Ak by som si objednal croissant
a našiel v ňom dvadsaťsedem kostí,
určite by som sa naň poriadne sťažoval.

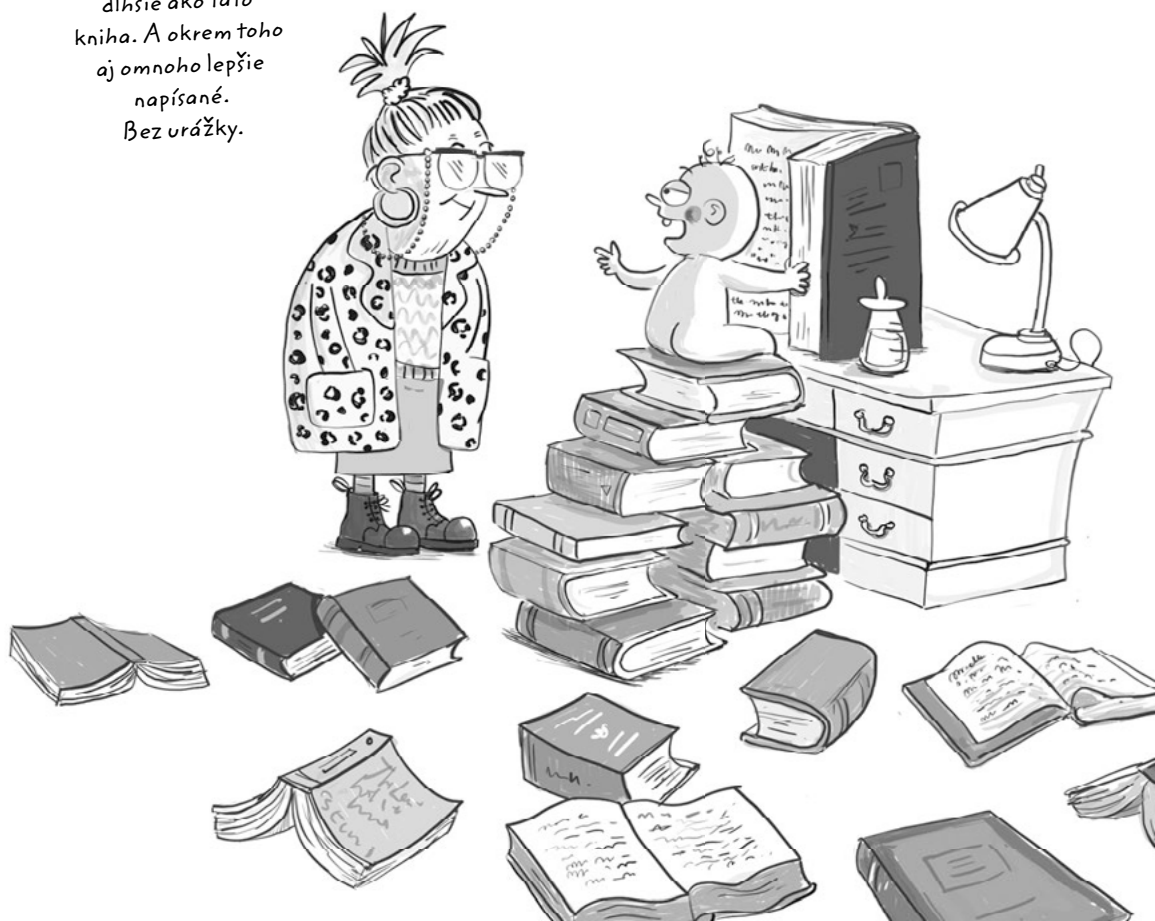

„Táto bola dobrá,“ hovorieval starkej Bet, ktorá sa k nim nakrátko presťahovala, aby pomohla s umývaním a vymieňaním plienok, „ale nemáš niečo dlhšie? Alebo s lepším dejom? Prečo nikto nezavolať políciu, keď všetky tie deti zmrzčili v továrni na čokoládu?“

Do deviatich mesiacov Dexter prečítal všetky stránky Wikipédie. A do jedenástich ich prečítal aj po kórejsky a po poľsky.

Na Wikipédii je takmer sedem miliónov článkov a v tlačenej podobe by boli asi dvestotisíckrát dlhšie ako táto kniha. A okrem toho aj omnoho lepšie napísané. Bez urážky.

„Možno by som sa mal pridať do Mensy,“ povedal Dexter jedného dňa starkej Bet. „Je to skupina pre extrémne múdrych ľudí a ja som presvedčený, že som jedným z nich.“

A tak sa vo veku presne jedného roka stal najmladším členom Mensy, hoci sa celkom často sťažoval, že ostatní členovia nie sú dostatočne múdri.

Krátky pobyt starkej Bet u Procterovcov sa predĺžil a nakoniec zostala nastálo. Pán a pani Procterovci z toho mali radosť, pretože ak by odišla, sami by si neporadili. A starká Bet mala ešte väčšiu radosť, pretože rada trávila čas so svojim geniálnym vnukom — s ktorým iným dieťaťom by sa mohla porozprávať o najnovšej časti svojho obľúbeného televízneho seriálu *Detektív LaPomme*? Aj Dexter s ňou rád trávil čas. Ľudia naňho na ulici zízali a jeho mama vždy panikárila a googlila, či sa správa „normálne“, ale starká Bet jednoducho brala Dextera takého, aký bol.

Raz v stredu starká dopozerala epizódu seriálu *Detektív LaPomme a Záhada zmiznutého ústneho organu* a chystala sa na pravidelný kvíz v Popoludňajšom klube v komunitnom centre.

„Môžem ísť s tebou, starká? Určite sa ti zídeme,“ žobronil dvojročný Dexter, hoci bol zhruba o osemdesiat rokov mladší než priemerný člen Popoludňajšieho klubu.

„Obávam sa, že by to vyhodnotili ako podvádžanie, uhorčička,“ povedala starká.

„Keď používaš Alexu na riešenie krížoviek, vtedy ti podvádžanie neprekáža,“ namietal Dexter.

„Podvádžanie nie je dobré nikdy,“ zabrbľala starká a jej tvár sa zladila s odtieňom jej jasnoružového rúžu.

„Takže súhlasíš so Sofoklovým výrokom *Radšej by som zlyhal so ctou, než vyhral podvodom?*“

„S akým Sofoklom?“ hlesla starká.

„S tým dramatikom, narodeným roku 496 pred naším letopočtom v starovekom gréckom meste Hippeios Kolonos, kde...“

„Vieš ty čo,“ prerušila ho starká, „možno by si predsa len mal ísť so mnou. Vzduch ti prospeje, nazbieraš trochu vitamínu C.“

„Vitamínu D,“ opravil ju Dexter.

Hovorí sa, že nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa. Starká s tým z duše nesúhlasila — jediné, čo ju zaujímalo, bola výhra. Ak sa aj súťažilo o niečo, čo ani nechcela alebo nepotrebovala — ako o nafukovacie kladivo alebo škrabadlo pre mačku —, hodila to do kôlne vedľa nudnej kosačky na trávnu. Hlavne, že vyhrala.

Odstavila Dexterov kočík vo vestibule komunitného centra a usadila sa na svoje zvyčajné miesto pri stole v zadnom rade.

„Sedávam tu, aby odo mňa nikto neodpisoval,“ vysvetľila Dexterovi.

„Bolo by fakt hrozné, keby na tomto kvíze niekto podvádzal...“ sarkasticky odpovedal Dexter, na čo mu starká strčila do úst cumel'.

Niektó povie „sarkasticky“, ale ja uprednostňujem „rozkošné“.

Z prednej časti miestnosti zahrnel hlasný hlas.

„Usadte sa, kvíz začína o dve minúty.“

„To je Vinco Mäsiarik,“ zašepkala starká.

„Vedie kvíz.“

„Mäsiarik je zaujímavé priezvisko,“ poznamenal Dexter.

„To nie je priezvisko, len ho tak voláme, pretože kedysi pracoval v mäsiarstve,“ objasnila starká.

Zahrnel z niečích úst, nie len tak odnikiaľ. Tejto knihe by neuškodila trocha precíznosti. Myslíš si, že by Pullman pristal na redakciu?

Starší pán pred nimi sa otočil. Volal sa Jeremy Elston a jeho hlava vyzerala, akoby niekto na vajce nalepil štyri vlasy.

„S kým sa to zhovárate?“ vyzvedal.

„S nikým, Jeremy,“ uistila ho starká a nasadila svoj najnevinnejší výraz. „Len sa hrám s vnúčikom. Asi sa vám znovu pokazilo načúvadlo.“

Starká sa naklonila k Dexterovi a najtichšie, ako to len šlo, mu zašepkala: „Mal by si si mi sadnúť na kolenná, aby nikto nevedel, že... mi trochu vylepšuješ odpovede. Budeš robiť len gúgu, gagá ako všetky tie nudné deti. A keď napíšem nesprávnu odpoveď, poklepeš ma po nohe a ja sa opravím.“

Vinco si nahlas odkašľal, aby upútal pozornosť hráčov. „Staré dámy a starí páni! S radostou vám oznamujem, že prvá cena je fén na psy!“ Zdvihol ho do vzduchu a v miestnosti sa ozvalo udivené „óóch!“, hoci nikto z prítomných nemal psa. Penelope Thrupková mala škrečka menom Clive, ale Clive nikdy nezmokol a fén by ho zaiste odfúkol.

„Prvá otázka znie,“ zvolal Vinco takým hromovým hlasom, že ani nepotreboval mikrofón, „čo je to arachibutyrofóbia?“

Starká zabubnovala po stole dlhými ružovými nechtami, na chvíľu sa zamyslela a potom napísala

↙
Strach z pavúkov
je arachnofóbia,
ako vie hádam
každý, kto má viac
ako štyri týždne.

„strach z pavúkov“. Dexter ju okamžite potľapkal po nohe. Starká „náhodou“ zhodila pero zo stola a zohla sa poň tak, že mala ucho rovno pred Dexterovými perami.

„Je to strach z toho, že sa človeku prílepí na podnebie arašidové maslo,“ pošepkal Dexter tónom, akoby šlo o štátne tajomstvo, a starká rýchlo prepísala odpoveď.

„Druhá otázka,“ pokračoval Vinco. „Za čo získaval ceny Abraham Lincoln predtým, než sa stal americkým prezidentom?“

Starká znovu poklopala nechtami po stole tak silno, až sa jej jeden odlúpol a pristál v Jeremyho brusnicovej šťave. Starká napísala „matematika“ a ani ju veľmi neprekvapilo, keď ju Dexter znovu potľapkal po nohe.

„Bolo to zápasenie!“ zašepkal jej Dexter do ucha, keď sa zohýnala po pero, ktoré jej náhodou druhýkrát padlo na zem. A starká Bet po druhý raz prepísala odpoveď.

„A posledná otázka v tomto kole znie,“ napínal Vinco, „koľko kostí majú žraloky?“

Tentoraz sa starká ani len nepokúsila uhádnuť odpoveď, rovno šmarila pero na zem.

„Ani jednu,“ zamrmľal jej Dexter do ucha, a keď sa

Jeremy otočil, rýchlo dodal: „Gú-gu, gá-ga.“

Hneď to vysvetlím.
Kostra žraloka sa
skladá z chrupavky,
ktorá je omnoho
mäkšia než kosť.
V podstate je to
hmota, z ktorej sú
aj naše uši a nos,
ale to hneď
neznamená, že sme
šťastí žraloky.

Jeremy si odpil z brusnicovej šťavy, v hrdle ho poštekľil starkej necht a on znechutene vyplul tekutinu na zem.

Na konci každého kola si účastníci kvízu museli vymeniť súťažné hárky s inou osobou, ktorá skontrolovala správnosť odpovedí.

„Nie je to zlé,“ skonštatoval Jeremy, keď starkej vracal hárok, „dve odpovede z troch.“

Dexterovi sčerveneli uši a vyzeral, že mu čochvíľa z nosa vytryskne plameň. Schmatol papier zo stola.

„To je nechutné, hanebné a poľutovaniahodné,“ zasýčal.

„Na chybách nie je nič zlé, Dexter,“ chlácholila ho starká a usilovala sa pritom skryť sklamanie, že nevyhrá fén na psiu srst'. „Všetci sa mýlime.“

„Ja teda nie!“ zvolal Dexter tak nahlas, až sa Vincovi nadvihla parochňa na čele. „Napísala si jednu, ale ja som ti povedal ani jednu!“

Po Dexterovom drobnom výbuchu sa zbehlo viacero udalostí. V prvom rade, niekoľko stareniek a starčekov odpadlo. Našťastie, podľa milých ľudí zo záchranej služby nešlo o nič vážne a všetci budú v poriadku. Po druhé, Jeremymu Elstonovi padla sánka, otočil sa k nim a užasnuto prehovoril: „Hovoriace batola? Malo by byť v labáku!“

Dexterovi sa zachvela horná pera. „A vy by ste si mali kúpiť ústnu vodu. Z úst vám páchne ako z bizónieho zadku. Starajte o seba, vy starožitný hlupák!“ odvrkol, čo vôbec nebolo pekné.

KAPITOLA

„Mal by sa viac stretávať s ľuďmi vo svojom veku,“ povedala starká. „Tak deti získavajú spoločenské zručnosti.“

„Má dva roky!“ zvolal pán Procter.

Dexter si ľahol vedľa posteľe a pritisol ucho na podlahu, aby počul, čo o ňom hovorili.

„Deti v jeho veku rady sedia v záhrade, jedia piesok a tleskajú, keď zbadajú motýľa — asi by nechceli od Dextera počúvať, že im plienka smrdí ako zdochnutý potkan a že detské riekanky sú pre neandrtálcov.“

No, to znie ako z mojich úst, uznal Dexter.

„Čo budeme robiť?“ zaúpela pani Procterová. Takúto situáciu nenašla v žiadnej príručke pre rodičov, ktoré si prečítala. „V knihe *Kriku sa nevyhnete* sa píše,

že také správanie si skrátka netreba všímať. To predsa nejde!“

„Čoby nie!“ protirečil pán Procter.

„Nepamätáš si minulotýždňové nedorozumenie s pánom Bernoullim, ktorý predáva ryby?“ spýtala sa pani Procterová a zaborila si tvár do dlaní. „Kupovala som rybacie fašírky k čaju, keď pán Bernoulli postrapatil Dexterovi vlasy a povedal mu ,ty malá potvorka‘.“

„Predpokladám, že sa Dexter nezasmial?“ spýtala sa starká Bet.

„Myslím, že povedal toto: bol by som vďačný, keby ste sa nedotýkali mojich vlasov rukami, ktorými ste práve preberali rybíe vnútornosti, vy senilný rybací dedo.“

„Nuž... chlapci sú už raz takí!“ skonštatoval pán Procter.

„Prečo sa ho zastávaš?“ neveriacky sa opýtala pani Procterová.

Pán Procter sa zahanbene zahniezdil na stoličke, akoby ho žrali mrle. „Nezastávam! Ale musíme sa ho snažiť pochopiť.“

„Počúvajte,“ prerušila ich starká podráždene, „trávi priveľa času s dospelákmi a to je problém. Možno ak bude tráviť viac času s deťmi, pomôže mu to emočne dozrieť...“

„Mám to!“ skočila jej do reči pani Procterová. „Musí ísť do školy!“

Starká sa rýchlym pohľadom uistila, či sa náhodou nepremenila na ducha. To by vysvetľovalo, prečo ju nikto nepočúva.

Dexter naprázdno preglgol. Tým nápadom si nebol istý. Školy, o ktorých čítal v knihách, boli hrozné, odporné miesta, kam sa človeku skutočne nechcelo. Boli to temné a špinavé väznice, kde deti trestali tak, že museli obedovať ako psy a s rukami zaviazanými za chrbtom, alebo tam v pivnici skrývali obrovské hadie monštrum, alebo hrôzostrašnú riaditeľku, ktorá schmatne žiakov za vrkoče a vyšmarí ich do vzduchu.

V prípade, že tvoji čitatelia nečítajú toľko kníh ako ja, dodám, že zrejme odkazuješ na školu z knižnej Série nešťastných príbehov, na Rokfort z Harryho Pottera či na školu z Matildy. Všetky tie diela napísali poriadni spisovatelia, nanešťastie však nemali čas na túto knihu.

„Neviem,“ váhal pán Procter. „Jednoducho... z toho nemám dobrý pocit. Aspoň nie zatiaľ.“

Pani Procterová sa uprene zadívala na manžela. „Graham... si si istý, že neexistuje iný dôvod, prečo ho nechceš poslať do školy?“

„Ani náhodou!“ zvolal pán Procter a zatváril sa urazene, akoby ho obvinili, že ukradol korunovačné klenoty alebo zátku z kuchynského drezu.

Dexter schmatol štós papierov zo svojho stola a zbehol dolu schodmi.

„Prepáč, že vyrušujem, ocko,“ povedal. „Ale dokončil som tú správu o zefektívňovaní agregácie v systémoch správcovských databáz, ktorú si chcel. Ale to je len drobnosť. Daj mi vedieť, kedy ma za to vezmeš na pizzu, ako si sľúbil!“

Vždy ťa zvädza
k takémuto
prízemnému
humoru?
Je to nesmierne
deťinské.
A to ti hovorí
dieťa.

Ak by sa pohľadom dalo zabíjať, tak pohľad, ktorý pani Procterová vrhla na svojho manžela, by ho rozplesol po celej kuchyni a zničil tak ich novučičké talianske porcelánové obkladačky. „Ak tomu správne rozumiem, podplatil si naše dvojročné dieťa, aby za teba robilo prácu?!“

„Ale kdeže...“ nepresvedčivo zamrmľal pán Procter.

„Tak preto si nechcel, aby išiel do školy?“

Pán Procter pomaly prikývol a uvažoval, koľko nocí bude musieť za trest spať na zadnom sedadle auta.

Starká na Dexterovi videla, že ho čosi trápi — akoby to mal napísané na čele jasným zeleným zvýrazňovačom. Ale presne vedela, čo povedať.

„Škola je skvelé miesto, kam sa ľudia chodia vzdelávať. Každú sekundu každej hodiny každého dňa sa tam deti len učia, učia a ešte viac učia. Myslím si, že by sa ti tam mohlo páčiť, uhorčička.“

Dexter zvrátnil obočie. Možno sa mu v škole predsa len bude páčiť.

*Hovorí sa zvrátnil obočie.
Robíš tu hanbu sebe aj mne.*

KAPITOLA

Jaseňová základná škola bola celkom príjemná inštitúcia, kde žiakov vôbec netrestali, po školskom dvore po-behovali veselé deti, ktoré skákali škôlku, a riaditeľkou bola vždy vlúdna slečna Saeedová. Dokonca v pivnici neskrývali žiadneho obrovského diabolského hada. No predsa nebolo všetko také ružové. Na Jaseňovej základnej škole ešte nikdy predtým nemali super-du-per-megageniálneho žiaka. Teda vlastne na žiadnu školu ešte nikdy nechodil žiak ako Dexter. Pravdaže, v dejinách Jaseňovej školy sa objavili aj šikovní žiaci, ale to znamenalo, že v piatich rokoch vedeli výborne hrať na klavíri alebo že vedeli v šiestich rokoch písať. A nie, že ako dvojroční napísali štyristostranový román zasadený do Viedne v šestnástom storočí.

Keď Dexter nastúpil do školy, mal dva roky, tri mesiace a štyri dni, čím sa stal najmladším žiakom v celej Británii. V dejinách. A keďže deti tam zvyčajne nastupujú do školy ako štvor- alebo päťročné, všetci jeho

JASEŇOVÁ ŠKOLA

UČENIENDUM JE DOBRANDUM

HĽADAJÚ SA

VIDELI STE TIETO
MORSKÉ PRASIATKA?

AK ÁNO, NEBOJTE SA
K NIM PRIBLIŽIŤ.

DOMKA
LUDIA

spolužiaci od neho boli aspoň dvakrát starší. No Dexter sa nesmierne tešil. Teraz bude celé dni tráviť učením — svojou najobľúbenejšou činnosťou na svete!

Procterovci ho odprevadili k školskej bráne. Pani Procterová synovi vtisla obrovský uslintaný bozk na líce, čím ho teda ohromne strápnila!

„Do tašky som ti dala náhradné nohavice, keby si mal znova nehodu,“ dodala a Dexter si v tej chvíli myslel, že sa od hanby samovznieti.

Pán Procter podal synovi školskú aktovku, ktorá bola takmer taká veľká ako on sám a mal v nej ohromne dlhú knihu s názvom *Vojna a mier*, tri piškóty a sklenenú nádobku s kašou zo syrového koláča s roztopenou tyčinkou Snickers.

Ohromne
dlhú?
Má len pol
milióna
slov. Zdá sa,
že niekto sa
hanbí za to,
akú krátku
knihu
napísal.

O sedem dlhých hodín neskôr Procterovci nervózne vyčkávali pred vchodovými dverami, kým starká Bet privedie Dextera domov.

„Naozaj dúfam, že si našiel nejakých kamarátov!“ prehodila pani Procterová. Škola sa jej videla ako príslub riešenia všetkých problémov so synom, z ktorých nevidela iné východisko.

„Určite áno,“ odvetil pán Procter. „Ale ak nie, musím pripraviť prezentáciu o pyramíde hybridného rastu a...“

Samozrejme,
okrem jedenia
kaše zo syrového
koláča
s roztopenou
tyčinkou Snickers.
Nič nehovorte,
kým ste to
nevyskúšali.

Nemyslím si, že je toto oslovenie
podstatné pre príbeh.

Pani Procterová stúpila manželovi na nohu, čím mu bez slov povedala: „Už sklapni, Graham!“

„No ako to šlo, baculko môj?“ spýtala sa Dextera, keď vošiel spolu so starkou Bet, a hlas sa jej od vzrušenia triasol, akoby sa bicyklovala po štrkovej ceste.

„Nenávidím školu!“ zvolal Baculko a šmaril aktovku do chodby. „Všetci sú tam pribrzdení!“

Dost už!

„Tak by si o ostatných deťoch nemal hovoriť, Dexter,“ napomenula ho pani Procterová.

„Prepáč, mami,“ ospravedlnil sa Dexter, „tak som to vôbec nemyslel.“

Pán a pani Procterovci na seba prekvapene pozreli. Ani jeden z nich si nepamätal, že by sa Dexter niekedy za niečo ospravedlnil. Možno tá škola predsa len nebola zlý nápad!

„Nechcel som povedať, že deti sú pribrzdené,“ pokračoval Dexter, „ale učitelia poväčšine áno. Zakaždým, keď som sa pani Melónovej niečo spýtal, predstierala, že si musí po niečo odskočiť, a ja som si na deväťdesiatdeväť percent istý, že si išla vygoogliť odpoveď. Ako si môže hovoriť učiteľka, keď si musí vyhľadávať aj také základné veci, ako napríklad maďarský výraz pre slizniaka?“

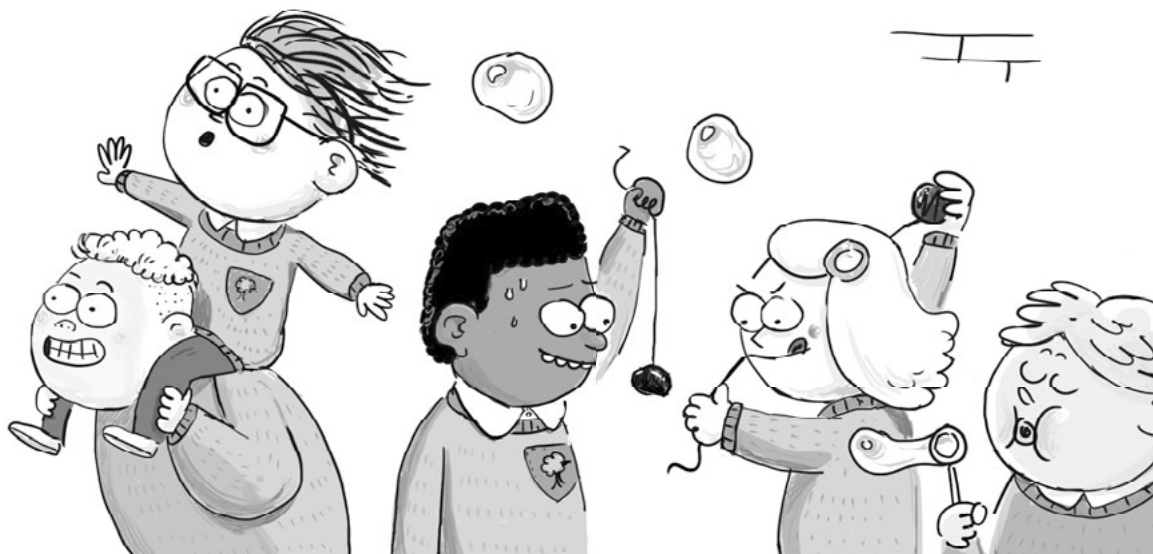
„Možno to chce len trochu viac času?“ nadhodila pani Procterová, ale z jej otázky vyžarovalo číre zúfalstvo. „Som si istá, že sa ti škola zapáči.“ Istá si vôbec nebola, ale z hĺbky duše v to dúfala.

Všetci predsa
vedia, že to je
meztelencsigá,
čo znamená
„holý slimák“.

A tak sa Dexter vrátil do školy aj na druhý deň aj na ten ďalší a ďalší a zo všetkých síl sa snažil si to tam obľúbiť. Ale nikdy naozaj nezapadol. Treba však uznať, že to nemal jednoduché, keďže bol o polovicu nižší ako všetci jeho spolužiaci a takisto o polovicu mladší. Cez obednú prestávku sa cítil trápne, pretože nese-
del na drevených laviciach spolu s ostatnými, ale vo vysokej stoličke s podbradníkom okolo krku, a jedol svoju kašu pestrou plastovou lyžicou. Telesná bola hotová katastrofa — Dexter bol sám sotva taký vysoký ako futbalová lopta, s ktorou by mal hrať, a všetci ostatní behali aspoň pätnásťkrát rýchlejšie než on.

A dvadsaťosemkrát
inteligentnejší.

Prestávky neboli o nič lepšie. Kým ostatné deti škriekali a smiali sa, vykrikovali, poskakovali a naháňali sa na ihrisku, Dexter radšej zostával vnútri a opäť čítal *Vojnu a mier*.

„Vonku sa hrajú na naháňačku, nepridáš sa?“ spýtala sa pani Melónová.

Vyzerám ako zlatý retríver? spýtal sa v duchu Dexter.

Ale... keď sa díval, ako sa ostatné deti spolu hrajú, trochu im tú zábavu závidel. Ako keby vedeli, ako byť deťmi. Akoby to bolo prirodzené. Prečo neexistuje nejaká kniha, nejaký manuál, kde by sa dočítal, ako byť rovnaký ako všetci ostatní? Niečo ako kniha, z ktorej sa naučil po španielsky alebo ako postaviť vznášadlo. Čítanie a učenie naspamäť mu vôbec nerobilo problém.

Ale priateľiť sa s ostatnými ľuďmi... to mu pripadalo omnoho zložitejšie.

„Pamätáš sa, aké to bolo, keď si sa začal učiť po španielsky?“ spýtala sa ho v ten večer starká Bet. „Chvíľu ti trvalo, kým si sa naučil plynule rozprávať, takmer tri dni. Všetko treba cvičiť!“

Dexter sa nad tým zamyslel a uvedomil si, že má pravdu. Začal od základov, jednoduchými vetami ako *Me llamo Dexter* alebo *Me gusta comer caca* a onedlho

Volám sa Dexter je celkom bežná veta, ale pochybujem, že niekto niekedy povedal „rád jem hovienka“. Má to byť ďalší tvoj „vtip“?

si už dokázal prečítať celý 1 085-stranový román *Don Quijote* v španielskom origináli.

Na začiatok si musí nájsť jedného priateľa, niekoho, s kým sa môže porozprávať. To predsa nemôže byť ťažké.

(Nechcem prezrádzať dej, ale niekoho si nájde hneď v nasledujúcej kapitole.)

Nie som odborník na písanie, ale som si celkom istý, že človek by nemal prezrádzať dej vlastnej knihy.

Pán Kingsley bol zástupcom riaditeľa Jaseňovej základnej školy a všeobecne obľúbeným učiteľom. Jeho hlas mal prirodzený veselý podtón, a tak ešte aj keď niekoho karhal za cikanie do pieskoviska alebo za hádzanie ruksaku do záchoda, nikdy neznal naozaj nahnevane. Každý deň nosil pestré svetre, najradšej mal žltý s fialovými bodkami, a bol milovníkom televíznych relácií o varení. Sníval o tom, že raz v relácii *Peče celá Británia* upečie úžasnú penovú tortu s čerešňami a mascarpone v tvare zdvíhacieho mosta na Temži, zvíťazí a potom si otvorí cukráreň v malej dedinke v juhozápadnom Anglicku, kde by predával všakovaké koláčiky z odpaľovaného cesta... ale zatiaľ mu stačilo, že vyučoval pečenie.

Znovu Toby Tanner. To dieťa je úplný postrach.

Mimochodom, to bol Toby Tanner.

Odpaľované cesto je lahunké a jemné, pečú sa z neho napríklad eclairky, veterníky či pusinky, ktoré v niektorých krajinách volajú aj mniškine prdy. Neuveriteľné. A keďže pochybujem, že to viete, eclair sa číta ako eklér.

Dexter smeroval do učebne pána Kingsleyho, alebo, ako ju sám rád nazýval — do stanu, hoci ju v sedemdesiatych rokoch minulého storočia postavili z betónu a ani náznakom nepripomínala látkový stan. Zrejme sa vďaka tomu vznešenému názvu viac cítil ako v televíznej relácii. Dexter bol nervózny. Na všetkých ostatných predmetoch vynikal, ale pečeniu sa nikdy predtým nevenoval. Pravdaže, prečítal všetky kuchárske knihy, ktoré doma našiel, a naučil sa naspamäť ďalších šesťtisíc sedemstopäťdesiatdva receptov z internetu, ale nikdy nič nevaril.

„Milí moji pekári,“ začal vyučovanie pán Kingsley, „najprv si odvážime prísady.“

Všimol si, že Dexter nedočiahne na pracovnú dosku, a tak priniesol veľký vandlík a postavil ho hore dnom, aby sa naň mohol postaviť.

„Prepáčte, pán Kingsley, ako sa pracuje s váhou? Obávam sa, že som nič podobné ešte nerobil.“

„To ani ostatní, Dexter. Všetci to robíme po prvýkrát. Teda,

okrem mňa!“

pán Kingsley

sa na svojom vtipе zasmial až príliš hlasno a Dexterovi aspoň trochu nadvihlo kútiky.

Nasledujúcu hodinu nemal ani poňatia, čo robí — rovnako ako všetci ostatní v triede. Bol úplne normálny — ten pocit nezažil už... no, vlastne ešte nikdy.

Pán Kingsley im ukázal, ako vymastiť tortovú formu a odvážiť prísady. Potom sa naučili, ako odvážiť cukor, roztopiť maslo, rozbiť vajíčka a preosiať múku, aby sa v ceste nenarobili hrudky. Onedlho mal Dexter celé ruky zababrané od cesta a usmieval sa od ucha k uchu.

Z pána Kingsleyho sršalo také nadšenie, že sa na jeho hodine nedalo nezabávať. Recepty im vyspevoval na známe melódie z kreslených rozprávok a žongloval vajíčkami s takmer osemdesiatpercentnou úspešnosťou, čo nie je žiadna sláva, ak človek žongluje s vajíčkami.

Dexter si nemohol pomôcť a v jednom kuse mu kládol otázky.

„Aký koláč máte najradšej, pán Kingsley?“

„Ja koláče nejem!“ odvetil. „Viem, že to znie zvláštne, ale nepáči sa mi ich textúra... Sú hnusné a drobia sa, akoby človek jedol špinu spomedzi prstov na nohe. Ale rád pečiem!“

Pán Kingsley sa obrátil späť k triede: „Posledná prísada, ktorú pridáte do svojich misiek, je — prášok do pečiva!“

Dexterova zamúčená ruka vystrelila do vzduchu: „Vedeli ste, že prášok do pečiva obsahuje kyselinu a zásadu?“ spýtal sa. „Keď sa dostane do kontaktu s tekutinami, spoja sa a produkujú oxid uhličitý, vďaka ktorému koláč nakyprie.“

Chlapec so špicatou bradou menom Marcel zvolal: „Kyselina?! Môj ocko hovorí, že kyselín sa nemožno dotýkať, lebo pália!“

Kým Dexter stihol vysvetliť rôzne úrovne kyslosti pH a to, že dokonca aj jablkový džús je kyselina, všetky deti v učebni začali vrieskať a vystrájať a cesto bolo

snád' všade — na strope, po stenách, na celej podlahe, všetci ju mali vo vlasoch... a Dexter aj vo svojej vzácnej koženej taške.

„Pozri, čo si narobil! Nemáš ani tolko mozgu čo mazu v ušiach!“ zvolal na Marcela a oprašoval svoj vý-
tlačok *Vojny a mieru*.

Pán Kingsley ukázal Marcelovi, ako si musí stisnúť nos, aby mu z neho prestala ísť krv, a pustil sa žiakom

Verím, že máš
na mysli „nosové
krídla“, teda bod
tesne nad
nosnými
dierkami,
kde vzniká
deväťdesiat
percent
krvácania z nosa.

utierať ruky od múky vlhčenými utierkami. Upo-
zornil Dextera, že nie je slušné hovoriť ľuďom, že
majú viac ušného mazu ako mozgu, a vôbec ho
nezaujímalo Dexterovo vysvetlenie, že je to zrej-
me citát zo *Shakespearovej hry*. Potom mu citli-
vo naznačil, že by sa možno mohol trochu schla-
diť v šatni.

Dexter sedel medzi kabátmi a bundami, ru-
kavicami a šálmi a zlostil sa, že má zničenú knihu,
že mu pokazili jeho nový obľúbený predmet a naj-
mä preto, že to veľmi pravdepodobne bola jeho vina.

„Ako sa máš?“ spýtal sa vešiak.

Hmm. Prekvapivé.

„Dobre, ďakujem,“ odpovedal Dexter ešte stále
trochu nervózne.

„Pán Kingsley ma poslal zistiť, ako ti je.“

Spoza vešiaka vykuklo dievčatko a podišlo k Dex-
terovi. Poznal ju z triedy, pamätal si, že má krásny

Žiadne
„zrejme“,
milý pán Kay.
Ide o repliku
istého
Thersita
z divadelnej
hry *Troilus
a Kressida*.
Neviem,
prečo by som
to teda
nemohol
hovoriť.

rukopis a píše veľké kučeravé *f* ako husľový kľúč, ale ešte sa nezhovárali. Vyzerala prívetivo, nosila cool okuliare, pod nechtami mala zvyšky farby a dlhé čierne vlasy mala zviazané do strapatých copov.

„Mrzí ma, čo sa ti stalo s knihou,“ povedala.

„Je to klasika,“ zakňučal Dexter.

„Ja mám radšej knihy s obrázkami. Aj tebe sa páčia?“

Dexter sa poriadne zamyslel. „Niektoré áno. Napríklad atlasy. Ale nepáčia sa mi tak veľmi ako *Vojna a mier*.“

„Čo keby sme zašli do školskej knižnice a pozreli sa, či nemajú druhú?“

„Pochybujem,“ vzdychol. „Väčšinu kníh v tejto knižnici by človek mohol po prečítaní roztrhať.“

Dievča sa zasmialo. „Mimochodom, ja sa volám Rupi,“ natiahla k nemu ruku so zatatou pästou.

„Ja som Dexter,“ odpovedal, ale nikdy predtým nepočul o pozdrave pästou, a tak jej pästou potriasol.

„Všetci vieme, kto si!“ odpovedala Rupi s úsmevom.

„Áno, áno, ja som ten čudák, ktorý pozná mená všetkých mesiacov Jupitera. Pokojne si zo mňa uťahuj.“

Štyri najväčšie sú Io, Európa, Ganymedes a Kallisto od najbližšieho po najvzdialenejší. Lahko si ich zapamätáte pomocou vety: Ivan v Európe griloval kura.

Rupi si prisadla na lavičku k Dexterovi a jemne ho štuchla ramenom. „Prečo by som to robila? Ako sa ti páči v škole? Určite to nie je jednoduché, lebo... hm...“

„Lebo som divný?“ dokončil za ňu.

„Lebo už všetko vieš,“ povedala Rupi.

„Ešte neviem všetko!“ zvolal Dexter. „Včera som spravil chybu pri násobení číslom tritisícštyristoosemdesiatšesť.“

„No a okrem toho ti vôbec nejde telesná. Ani výtvarná. A...“

„Dobre, dobre!“ prerušil ju.

„Aké je to byť taký múdry?“ spýtala sa Rupi.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Dexter Procter: Desátročný lékař.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.